

Cma Gora
JU CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE
Broj 1379
Podgorica, 11.01.2023. god.

JU CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE

**PRAVILNIK O USLOVIMA OSTVARIVANJA PRAVA I NAČINU
ISPLATE JEDNOKRATNE POMOĆI ZA ZAPOSLENE U JU
CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE**

Podgorica, april 2023.godine, br. 1379

Na osnovu člana 25, 26, 27 i 28 Granskog kolektivnog ugovora za oblast kulture ("Službeni list" Crne Gore br 064/16 od 10.10.2016.godine, 035/23 od 27.03.2023.godine) i na osnovu člana 10, stav 7 Statuta JU Crnogorsko narodno pozorište br. 01-3340 od 24.10.2014.godine, Savjet Crnogorskog narodnog pozorišta na sjednici održanoj 11.04.2023.godine donosi:

PRAVILNIK O USLOVIMA OSTVARIVANJA PRAVA I NAČINU ISPLATE JEDNOKRATNE POMOĆI ZA ZAPOSLENE U JU CRNOGORSKO NARODNO POZORIŠTE

I Uvodne odredbe

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se uređuje nadležnost i postupak koji sprovodi Komisija za dodjelu jednokratne pomoći imenovana od strane direktora JU Crnogorsko narodno pozorište (u daljem tekstu: Komisija), kao i uslovi i mjerila za dodjelu jednokratne pomoći i visina jednokratne pomoći.

Član 2

Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. **Poslodavac** - Javna ustanova Crnogorsko narodno pozorište sa sjedištem u Podgorici, Ulica Stanka Dragojevića br.18;
2. **Zaposleni** - Lice koje je zaposleno kod Poslodavca na osnovu ugovora o radu na neodređeno vrijeme i ugovora o radu na određeno vrijeme na dan podnošenja Zahtjeva za dodjelu jednokratne pomoći u skladu sa odredbama ovog Pravilnika;
3. **Jednokratna pomoć** - Materijalna pomoć u slučaju smrti zaposlenog, zaposlenom u slučaju smrti užeg člana porodice, za liječenje bolesti, ispitivanja s primjenom različitih metoda, nabavku ljekova i pomagala i liječenje u banjskim i klimatskim liječilištima zaposlenog ili užeg člana porodice;
4. **Članovi uže porodice zaposlenog** - Pod užom porodicom, smatraju se bračni drug, djeca (bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad), roditelji, usvojilac, staratelj, brat i sestra.
5. **Duže i teže bolesti** - Pod težim bolestima podrazumijevaju se maligni tumor, akutni infarkti miokarda, operacije koronarnih arterija, hronično otkazivanje bubrega, transplantacija organa, kvadriplegija, cerebrovaskularni insult (šlog). Pored navedenih bolesti, kao prilog ovog pravilnika napravljena je lista dužih i težih bolesti na osnovu koje se stiče pravo na dodjelu jednokratne pomoći. (Prilog 1)

II Obezbeđivanje sredstava

Član 3

Sredstva za isplatu jednokratne pomoći kod Poslodavca JU CNP obezbjeđuju se iz sopstvenih sredstava ili budžetskih sredstava.

III Jednokratna pomoć u slučaju smrti zaposlenog

Član 4

Poslodavac u slučaju smrti zaposlenog , njegovoj užoj porodici obezbjeđuje jednokratnu pomoć u visini od 20 obračunskih vrijednosti koeficijenta.

Pod užom porodicom, smatraju se bračni drug, djeca (bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad), roditelji, usvojilac, staratelj, brat i sestra.

IV Jednokratna pomoć u slučaju smrti člana uže porodice zaposlenog

Član 5

Poslodavac u slučaju smrti člana uže porodice obezbjeđuje jednokratnu pomoć u visini od 10 obračunskih vrijednosti koeficijenta.

Pod užom porodicom, smatraju se bračni drug, djeca (bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad), roditelji, usvojilac, staratelj, brat i sestra.

V Jednokratna pomoć u slučaju teže ili duže bolesti

Član 6

Poslodavac zaposlenom, odnosno njegovoj užoj porodici može isplatiti jednokratnu pomoć u slučaju:

1) duže ili teže bolesti, nabavke ljekova, zdravstvene rehabilitacije zaposlenog ili člana njegove uže porodice u iznosu do 11 obračunskih vrijednosti koeficijenta

2) Jednokratna pomoć u slučaju troškova liječenja i troškova nabavke ljekova za zaposlenog ili člana njegove uže porodice i u slučaju nastavka liječenja zaposlenog ili člana njegove uže porodice u banjama i klimatskim lječilištima

3) nabavke ortopedskih, očnih, ušnih i drugih pomagala za zaposlenog ili člana njegove uže porodice u iznosu do 11 obračunskih vrijednosti koeficijenta ukoliko sredstva za njihovu nabavku nijesu obezbijeđena od strane Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

Pod užom porodicom, smatraju se bračni drug, djeca (bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad), roditelji, usvojilac, staratelj, brat i sestra.

Duže ili teže bolesti

Član 7

Šta se podrazumijeva po dužom i težom bolesti utvrđeno je Listom dužih i težih bolesti (P-1) koja je odštampana uz ovaj Pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Nabavka lijekova

Član 8

Nabavku lijekova sa pozitivne liste lijekova kojih nema u državnim apotekarskim ustanovama, odnosno koje ne refundira u cijelosti Fond za zdravstveno osiguranje. U slučaju da se račun podnosi za nabavku lijekova, iznos po lijeku ne može biti manji od pedeset (50) eura. Poslodavac će, u skladu sa odredbama ovog Pravilnika, nadoknaditi troškove nabavke lijekova koji nijesu na listi lijekova koje refundira fond zdravstva ili ih nema u državnim apotekama, odnosno apotekama i ustanovama u kojima se predmetni lijek može nabaviti na recept.

Ukoliko se lek ne može nabaviti u zemlji i ako ne postoji odgovarajuća zamjena, zaposlenom će se nadoknaditi troškovi drugog odgovarajućeg lijeka u inostranstvu - samo na osnovu mišljenja odgovarajuće specijalizovane ustanove.

Ukoliko zaposleni nabavi lijek u inostranstvu, u skladu sa prethodnim stavom, ima pravo na refundaciju iznosa koji je platio za lijek.

Kao dokaz o visini troškova liječenja ili troškova nabavke lijekova dostavlja se original fiskalni račun, odnosno ovjerena priznanica sa potvrdom da je plaćanje izvršeno.

Zdravstvena rehabilitacija

Član 9

Poslodavac će, u skladu sa odredbama ovog Pravilnika, nadoknaditi troškove zdravstvene rehabilitacije odnosno liječenja i operacije ako su oni obavljeni u nekoj od državnih zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori.

Troškove liječenja kod privatnog ljekara ili na privatnoj klinici (bolnici), Poslodavac će nadoknaditi samo ako se bolest ili operacija ne može liječiti u zdravstvenim ustanovama iz prethodnog stava ovog Pravilnika, usled nedostatka ljekara specijaliste, kvara aparata ili neke vanredne situacije, a što se dokazuje potvrdom nadležnih institucija.

Izuzetno, zaposlenom će se nadoknaditi troškovi liječenja u inostranstvu samo ako se bolest ne može lečiti u zemlji, što se dokazuje mišljenjem konzilijuma lekara i potvrdom nadležne zdravstvene ustanove.

Snimanje na skeneru i magnetnoj rezonanci

Član 10

Troškove snimanja na skeneru i magnetnoj rezonanci u privatnoj klinici, Poslodavac će nadoknaditi ukoliko aparati u državnim zdravstvenim ustanovama nisu u funkciji, ili je duga lista čekanja, a iz razloga hitnosti, zaposleni nije u mogućnosti da čeka. Isto se dokazuje potvrdom državne ustanove u koju je zaposleni upućen radi obavljanja pregleda snimanjem na skeneru i magnetnoj rezonanci.

Član 11

Banjsko liječenje

Poslodavac će zaposlenom nadoknaditi troškove banjskog liječenja, ukoliko nije ostvario to pravo preko sindikalnih organizacija i to jedanput godišnje u trajanju do 10 dana, pod uslovom da Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore ne odobrava ovo banjsko liječenje, a zaposlenom je po mišljenju ljekara ono neophodno, što se dokazuje potvrdom Fonda za zdravstveno osiguranje CG i ukoliko je zaposleni te godine bio bolnički liječen, što se dokazuje Otpusnom listom iz bolnice, kao i potvrdom sindikalne organizacije o korišćenju banjskog liječenja.

Nabavke ortopedskih, očnih, ušnih i drugih pomagala

Član 12

Za zaposlenog ili člana njegove uže porodice obezbjeđuju se sredstva za nabavku ortopedskih, očnih, ušnih i drugih pomagala ukoliko sredstva za njihovu nabavku nijesu obezbijeđena od strane Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore.

VI Jednokratna pomoć zaposlenom za slučaj teže invalidnosti

Član 13

Ukoliko je invalidnost nastala kao posljedica povrede na radu ili profesionalnog oboljenja, ili je izazvala teško tjelesno oštećenje i znatno umanjenje radne sposobnosti i da ista zahtjeva povećane troškove u funkciji održavanja zdravstvenih, profesionalnih i radnih sposobnosti;

VII Jednokratna pomoć u slučaju elementarnih nepogoda

Član 14

Poslodavac zaposlenom može isplatiti otklanjanja posljedica elementarnih nepogoda do deset (10) obračunskih vrijednosti koeficijenta.

Novčana pomoć u slučaju elementarnih nepogoda može se dati do visine stvarnih troškova, a najviše do iznosa utvrđenih ovim pravilnikom stav 1 ovoga člana.

Stvarni troškovi se utvrđuju na osnovu fotodokumentacije, računa, predračuna, i ostalih dokaza.

VIII Postupak za dodjelu jednokratne pomoći

Član 15

1. Odluku o dodjeli, visini i vrsti pomoći iz ovog pravilnika donosi Komisija, koja se imenuje odlukom od strane pozorišnog savjeta JU CNP, a na prijedlog direktora.
2. Komisija ima neparan broj članova i sastoji se od predsednika, člana komisije u ime sindikalne organizacije zaposlenih u JU CNP i člana koji zastupa zaposlene u ime sindikalne organizacije JU CNP. Odlukom se imenuju i stručni izvjestioci komisije. Pravni izvjestilac za utvrđivanje pravne osnovanosti i informisanje članova Komisije o svim relevantnim činjenicama koje se odnose na zahtjeve zaposlenih. Finansijski izvjestilac za informisanje članova komisije o raspoloživim sredstvima na ime dodjele jednokratne pomoći.
3. Članovi Komisije i izvjestioci imaju pravo na novčanu nadoknadu za učešće u radu Komisije, u iznosu do 2 obračunske vrijednosti koeficijenta po sjednici.
4. Komisija radi i odlučuje na sjednicama.
  - svakoj sjednici Komisije se vodi zapisnik.
5. Zapisnik potpisuje predsjednik komisije, svi prisutni članovi, kao i lice koje je vodilo zapisnik.
6. Komisija je dužna da najmanje jednom kvartalno razmatra pristigle Zahtjeve za dodjelu jednokratne pomoći.
7. Sjednice Komisije saziva predsjednik Komisije zavisno od broja pristiglih zahtjeva, jednom kvartalno, a ako postoji neodložni razlozi i češće.
8. Sjednica se može održati jedino ako su prisutni svi članovi Komisije.
9. Komisija odlučuje o osnovanosti zahtjeva kao i mogućoj visini pomoći na sjednici prostom većinom glasova prisutnih članova Komisije.
10. Izuzetno, predsjednik Komisije može, bez zakazivanja sjednice, samostalno odlučiti o dodjeli jednokratne pomoći u slučaju smrti zaposlenog i u slučaju smrti užeg člana porodice zaposlenog, i o svojoj odluci predsednik Komisije je dužan da obavesti članove Komisije na prvoj narednoj sednici.
11. U Rešenju odnosno Odluci o usvajanju zahtjeva za dodjelu jednokratne pomoći utvrdiće se iznos pomoći koja se dodjeljuje, kao i način isplate, u skladu sa iznosima utvrđenim ovim Pravilnikom.

IX Uslovi i način za ostvarivanje prava

Član 16

Za odlučivanje o zahtjevu za dodjelu jednokratne pomoći u slučaju smrti zaposlenog potrebno je:

1. Dokaz o srodstvu sa preminulim zaposlenim-Izvod iz m.k rođenih;
2. Izvod iz matične knjige vjenčanih, ako zahtjev podnosi bračni drug;
3. Izvod iz matične knjige umrlih; Potvrda o smrti;
4. Broj tekućeg računa podnosioca zahtjeva i kontakt telefon.

Član 17

Za odlučivanje o zahtjevu za dodjelu jednokratne pomoći u slučaju smrti člana uže porodice zaposlenog potrebno je:

1. Dokaz o srodstvu sa preminulim članom uže porodice-Izvod iz m.k rođenih;
2. Izvod iz matične knjige umrlih; Potvrda o smrti;
3. Izvod iz matične knjige vjenčanih, ako je nastupila smrt bračnog druga;
4. Broj tekućeg računa podnosioca zahtjeva i kontakt telefon.

Član 18

Za odlučivanje o zahtjevu za dodjelu jednokatne pomoći u slučaju teže ili duže bolesti zaposlenog, potrebno je:

1. Odgovarajuća medicinska dokumentacija izdata od strane nadležne zdravstvene ustanove, odnosno ljekarske komisije ili od izabranog ljekara i ljekara odgovarajuće specijalnosti, koja ne može biti starija od dvanaest mjeseci, u odnosu na dan podnošenja zahtjeva;
2. Broj tekućeg računa podnosioca zahtjeva i kontakt telefon.

Šta se podrazumijeva po dužom i težom bolesti utvrđeno je Listom dužih i težih bolesti (Prilog 1) koja je odštampana uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Ocjenu ispunjenosti uslova u pogledu dodjele pomoći, vrše članovi Komisije uz pomoć pravnog izvjestioca.

Član 19

Za odlučivanje o zahtjevu za dodjelu jednokatne pomoći u slučaju teže ili duže bolesti člana uže porodice zaposlenog, potrebno je:

1. Dokaz o srodstvu sa licem uslijed čije duže ili teže bolesti se zahtev podnosi;
2. Odgovarajuća medicinska dokumentacija izdata od strane nadležne zdravstvene ustanove, odnosno ljekarske komisije ili od izabranog ljekara i ljekara odgovarajuće specijalnosti, koja ne može biti starija od dvanaest mjeseci, u odnosu na dan podnošenja zahtjeva;
3. Broj tekućeg računa podnosioca zahtjeva i kontakt telefon.

Šta se podrazumijeva po dužom i težom bolesti utvrđeno je Listom dužih i težih bolesti (P-14) koja je odštampana uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Ocjenu ispunjenosti uslova u pogledu dodjele pomoći, vrše članovi Komisije uz pomoć pravnog izvjestioca.

Član 20

Za odlučivanje o zahtjevu za dodjelu jednokratne pomoći u slučaju zdravstvene rehabilitacije, nabavke ortopedskih, očnih, ušnih i drugih pomagala i nabavku lijekova za zaposlenog, potrebno je:

U slučaju zdravstvene rehabilitacije

1. Mišljenje nadležne zdravstvene ustanove o neophodnosti upućivanja na dalje liječenje u zdravstvenu ustanovu specijalizovanu za rehabilitaciju, ne starije od dvanaest mjeseci u odnosu na dan podnošenja zahtjeva;
2. Rješenje ili potvrda izdata od strane Fonda za zdravstveno osiguranje ili odluka nadležne (drugostepene) komisije filijale Fonda, da se nastali troškovi ne mogu refundirati na teret sredstava Fonda, i potvrda sindikalne organizacije o korišćenju prava na rehabilitaciju.
3. Original fiskalni račun za pružene usluge zdravstvene rehabilitacije;
4. Broj tekućeg računa podnosioca zahteva i kontakt telefon.

Član 21

U slučaju nabavke ortopedskih, očnih, ušnih i drugih pomagala za rehabilitaciju zaposlenog, i nabavke lijekova

1. Odgovarajuća medicinska dokumentacija izdata od strane nadležne zdravstvene ustanove, odnosno ljekarske komisije ili od izabranog ljekara i ljekara odgovarajuće specijalnosti, kojom se dokazuje da je njihovo korišćenje neophodno u postupku liječenja, odnosno održavanja tjelesnih sposobnosti u skladu sa propisima koji regulišu oblast ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, a koja ne može biti starija od dvanaest mjeseci u odnosu na dan podnošenja zahtjeva;
2. Odgovarajuća medicinska dokumentacija kojom se dokazuje da je njihovo korišćenje neophodno u postupku liječenja, a radi poboljšanja ili vraćanja izgubljene funkcije tijela nastale kao posljedica akutne bolesti ili povrede, pogoršanja hronične bolesti, medicinske intervencije, kongenitalne anomalije ili razvojnog poremećaja, a prema priloženoj odgovarajućoj medicinskoj dokumentaciji, koja ne može biti starija od dvanaest meseci u odnosu na dan podnošenja zahtjeva;
3. Rješenje ili potvrda izdata od strane Fonda za zdravstveno osiguranje ili odluka nadležne (drugostepene) komisije filijale Fonda, da se nastali troškovi ne mogu refundirati na teret sredstava Fonda;
4. Original fiskalni račun za nabavku ortopedskih pomagala, aparata za rehabilitaciju I nabavku lijekova;
5. Broj tekućeg računa podnosioca zahtjeva i kontakt telefon.

Član 22

Ako se zahtjev podnosi za nabavku lijekova, umesto rešenja Fonda za zdravstveno osiguranje moguće je dostaviti izvještaj izabranog ljekara da se troškovi nabavke lijekova ne mogu refundirati na teret sredstava Fonda.

Ako zaposleni nije u mogućnosti da snosi troškove nabavke ortopedskih pomagala ili aparata za rehabilitaciju iz sopstvenih sredstava, zaposleni može prilikom podnošenja zahtjeva da dostavi profakturu izdatu od strane preduzeća ovlašćenog za prodaju ortopedskih pomagala, odnosno aparata za rehabilitaciju, sa specifikacijom troškova, uz obavezu naknadnog dostavljanja original fiskalnog računa najkasnije 90 dana po okončanju nabavke.

U slučaju dostavljanja profakture zaposleni je dužan da dodijeljena novčana sredstva iskoristi za namjene za koje su odobrena i da naknadno dostavi original fiskalni račun a ako pravdanje novčanih sredstava ne dokaže dostavljanjem original fiskalnog računa dužan je da isti vrati odbijanjem od zarade nakon isteka roka od 90 dana.

Ocjenu ispunjenosti uslova u pogledu dodjele pomoći, vrše članovi Komisije uz pomoć pravnog izvjestioca.

Član 23

Za odlučivanje o zahtjevu za dodjelu jednokratne pomoći u slučaju nabavke ortopedskih, očnih, ušnih i drugih pomagala i nabavku lijekova za člana uže porodice zaposlenog, potrebno je:

1. Dokaz o srodstvu sa licem za koje se vrši nabavka ortopedskih, očnih, ušnih i drugih pomagala i nabavku lijekova - Izvod iz m.k rođenih.
2. Odgovarajuća medicinska dokumentacija izdata od strane nadležne zdravstvene ustanove, odnosno ljekarske komisije ili od izabranog ljekara i ljekara odgovarajuće specijalnosti, kojom se dokazuje da je njihovo korišćenje neophodno u postupku liječenja, odnosno održavanja tjelesnih sposobnosti u skladu sa propisima koji regulišu oblast ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, a koja ne može biti starija od dvanaest mjeseci u odnosu na dan podnošenja zahtjeva;
3. Odgovarajuća medicinska dokumentacija kojom se dokazuje da je njihovo korišćenje neophodno u postupku liječenja, a radi poboljšanja ili vraćanja izgubljene funkcije tijela nastale kao posljedica akutne bolesti ili povrede, pogoršanja hronične bolesti, medicinske intervencije, kongenitalne anomalije ili razvojnog poremećaja, a prema priloženoj odgovarajućoj medicinskoj dokumentaciji, koja ne može biti starija od dvanaest meseci u odnosu na dan podnošenja zahtjeva;
4. Rješenje ili potvrda izdata od strane Fonda za zdravstveno osiguranje ili odluka nadležne (drugostepene) komisije filijale Fonda, da se nastali troškovi ne mogu refundirati na teret sredstava Fonda.
5. Original fiskalni račun za nabavku ortopedskih pomagala, aparata za rehabilitaciju I nabavku lijekova;
6. Broj tekućeg računa podnosioca zahtjeva i kontakt telefon.

Član 24

Ako se zahtjev podnosi za nabavku lijekova, umesto rešenja Fonda za zdravstveno osiguranje moguće je dostaviti izvještaj izabranog lijekara da se troškovi nabavke lijekova ne mogu refundirati na teret sredstava Fonda.

Ako zaposleni nije u mogućnosti da snosi troškove nabavke ortopedskih pomagala ili aparata za rehabilitaciju iz sopstvenih sredstava, zaposleni može prilikom podnošenja zahtjeva da dostavi profakturu izdatu od strane preduzeća ovlašćenog za prodaju ortopedskih pomagala, odnosno aparata za rehabilitaciju, sa specifikacijom troškova, uz obavezu naknadnog dostavljanja original fiskalnog računa najkasnije 90 dana po okončanju nabavke.

U slučaju dostavljanja profakture zaposleni je dužan da dodijeljena novčana sredstva iskoristi za namjene za koje su odobrena i da naknadno dostavi original fiskalni račun a ako pravdanje novčanih sredstava ne dokaže dostavljanjem original fiskalnog računa dužan je da isti vrati odbijanjem od zarade nakon isteka roka od 90 dana.

Ocjenu ispunjenosti uslova u pogledu dodjele pomoći, vrše članovi Komisije uz pomoć pravnog izvjestioca.

Član 25

Za odlučivanje o zahtjevu za dodjelu jednokratne pomoći u slučaju elementarnih nepogoda

Zaposlenom se može dodijeliti pomoć za ublažavanje posljedica elementarne nepogode koja je prouzrokovala materijalnu štetu u vidu fizičkog oštećenja ili uništenja domaćinstva u vlasništvu zaposlenog u kojem ima stalno prebivalište.

1. Dokumentacija kojom se dokazuje da je nastala šteta neposredna posljedica elementarne nepogode;
2. Broj tekućeg računa podnosioca zahteva i kontakt telefon.

Zaposleni koji je ostvario pravo na pomoć iz stava 1. ovog člana neposrednom isplatom novčanog iznosa, dužan je da dostavi dokaze da je isplaćena sredstva iskoristio u svrhu u koju su odobrena (računi, ovjerena izjava i druga validna dokumentacija, odnosno javna isprava), najkasnije u roku od 90 dana od dana isplate novčane pomoći.

U slučaju dostavljanja profakture zaposleni je dužan da dodeljena novčana sredstva iskoristi za namjene za koje su odobrena i da naknadno dostavi original fiskalni račun a ako pravdanje novčanih sredstava ne dokaže dostavljanjem original fiskalnog računa dužan je da isti vrati odbijanjem od zarade nakon isteka roka od 90 dana.

X Prelazne i završne odredbe

Član 26

Postupci po zahtjevima podnijetim prije stupanja na snagu ovog pravilnika, okončaće se u skladu sa propisima po kojima su započeti.

Član 27

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli i zvaničnom sajtu JU Crnogorsko narodno pozorište.

Broj: 1579

Podgorica, April 2023. godine

PREDSJEDNIK

LISTA DUŽIH I TEŽIH BOLESTI

I ZARAZNE BOLESTI I PARAZITARNE BOLESTI: – zarazne bolesti creva prćene komplikacijama; – tuberkuloza; – bakterijske bolesti i životinja i ljudi; – infekcije centralnog nervnog sistema uzrokovane virusima (ENCEPHALITIS I MENINGITIS, POLIOMYELITIS); – zapaljenja jetre uzrokovane virusima prćene komplikacijama; – AIDS; – bolesti uzrokovane protozoama prćene komplikacijama. I druge zarazne bolesti prćene komplikacijama koje ugrožavaju život i zahtevaju bolničko lečenje u tekućoj godini.

II. TUMORI: – dobroćudni tumori koji svojom lokalizacijom ili prirodom mogu ugroziti život ili bitno umanjuju funkciju organa ili organskog sistema; – maligni tumori svih morfoloških (histoloških) grupa koji su prćeni od strane konzilijuma u tekućoj godini.

III. BOLESTI KRVI I KRVOTVORNih ORGANa I POREMEĆAJI IMUNITETA: – anemije uzrokovane hemolizom; – aplastične anemije; – poremećaji zgrušavanja krvi (DIK, nasledni nedostatak faktora koagulacije VII i IX); – krvarenja kože i druga krvarenja. I druge bolesti krvi i krvotvornih organa i poremećaja imuniteta koji ugrožavaju život obolelog ili zahtevaju dugotrajno lečenje u tekućoj godini.

IV. BOLESTI ŽLEZDA SA UNUTRAŠNjIM LUČENJEM, ISHRANE I METABOLIZMA: – šećerna bolest sa komplikacijama koje ugrožavaju život obolelog ili dovode do bitnog funkcionalnog oštećenja (retinopatija, nefropatija, angiopatija, neuropatija); – poremećaji hipofize koji ugrožavaju život obolelog ili dovode do bitnog funkcionalnog oštećenja organa; – poremećaji funkcije nadbubrežne žlezde koji ugrožavaju život obolelog ili dovode do bitnog funkcionalnog oštećenja organa; – poliglandularna endokrina disfunkcija; – poremećaji metabolizma amino kiselina, masnih kiselina, proteina, ugljenih hidrata, lipida i mineralnih materija koje ugrožavaju život obolelog ili dovode do bitnog funkcionalnog oštećenja. I druge bolesti žlezda sa unutrašnjim lučenjem, ishrane i metabolizma koje ugrožavaju život obolelog ili dovode do ozbiljnog funkcionalnog oštećenja ili onesposobljenosti obolelog.

V. DUŠEVNE BOLESTI: – organski i simptomatski duševni poremećaji – demencije, drugi duševni poremećaji uzrokovani oštećenjem i disfunkcijom mozga i telesnom bolešću sa psihotičnim simptomima; – shizofrenija, shizotipski poremećaj u dekompenzaciji, shizoafektivni poremećaj; – poremećaji raspoloženja: manija, bipolarni afektivni poremećaj, teška depresivna epizoda sa ili bez simptoma psihoze rezistentna na terapiju, težak povratan depresijski poremećaj sa ili bez simptoma psihoze; – mentalna retardacija; – pervazivni poremećaji razvoja. I druge duševne bolesti zbog čje prirode i stanja oboleli može da ugrozi svoj ili život drugih osoba, ošteti materijalna dobra, a koje zahtevaju stalni medikametozni tretman i kontinuirano prćenje od strane ovlašćenog psihijatra.

VI. BOLESTI NERVNog SISTEMA: – zapaljenske bolesti centralnog nervnog sistema uzrokovane bakterijama; – sistemske atrofije; – ekstrapiramidana oboljenja i poremećaji kretanja; – degenerativne bolesti nervnog sistema; –

demijelinizujuće bolesti centralnog nervnog sistema; – epilepsija praćena promenama ličnosti i/ili učestalim napadima i/ili rezistentna na terapiju; – sindromi krvnih sudova mozga; – poremećaji živaca, korenova živaca i snopova živaca; – polineuropatijske i drugi poremećaji perifernog nervnog sistema; – bolesti neuromišićne spojnica i bolesti mišića; – moždana paraliza i drugi sindromi paralize. I druge bolesti nervnog sistema koje ugrožavaju život ili i pored lečenja dovode do trajnog funkcionalnog oštećenja i onesposobljavanja.

VII. BOLESTI OKA I PRIPOJAKA OKA: – bolesti oka i pripojaka oka koje svojom prirodom ili svojim posledicama dovode do gubitka vida na jednom ili oba oka; – optički neuritis i drugi poremećaji optičkog živca i optičkih puteva koji irreverzibilno ugrožavaju vid.

VIII. BOLESTI UVA I BOLESTI MASTOIDNOG NASTAVKA: – bolesti uva i mastoidnog nastavka koje svojom prirodom ili svojim posledicama dovode do gubitka sluha na jednom ili oba uva; – bolesti uva i mastoidnog nastavka koje dovode do funkcionalnog oštećenja organa za održavanje ravnoteže.

IX. BOLESTI SISTEMA KRVOTOKA: – reumatska groznica sa promenama na srcu; – oboljenja zalistaka praćena srčanom insuficijencijom; – hipertenzivna bolest sa srčanom i/ili renalnom insuficijencijom; – ishemische bolesti srca: infarkt miokarda u tekućoj godini, infarkt miokarda sa komplikacijama, hronična ishemiska bolest srca sa komplikacijama; – bolest srca plućnog porekla i bolest krvnih sudova pluća: plućna embolija u tekućoj godini, plućna embolija sa komplikacijama; – druge bolesti srca: perikarditis, endokarditis i miokarditis u tekućoj godini i/ili pracen komplikacijama, kardiomiopatija i srčana insuficijencija, obe sa EF < 45%
BOLESTI KRVNIH SUDOVA MOZGA: – subarahnoidalno krvarenje, intracerebralno krvarenje, infarkt mozga, aneurizma arterije mozga bez prskanja, tromboza vena mozga. **BOLESTI ARTERIJA, MALIH ARTERIJA I KAPILARA:** – aneurizma aorte i disekcija, embolija i tromboza arterija. **BOLESTI VENA, LIMFNIH SUDOVA I LIMFNIH ČVOROVA:** – tromboza vene porte, embolija i tromboza vena praćena BUDD-CHIARI sindromom i/ili embolijom i trombozom VENE CAVE. I druge bolesti srca i krvnih sudova koje ugrožavaju život ili bitno umanjuju funkciju organa.

X. BOLESTI SISTEMA ZA DISANJE: – hronična opstruktivna bolest pluća praćena respiratornom insuficijencijom i hroničnim plućnim srcem: hronični bronhitis, bronhijalna astma, emfizem pluća (vrednosti FVC, FEV1 i FEV1/FVC ispod 40%); – abces pluća i mediastinuma u tekućoj godini; – pitoraks u tekućoj godini; – pneumotoraks u tekućoj godini. I druge bolesti organa za disanje srca koje ugrožavaju život ili bitno umanjuju funkciju organa.

XI. BOLESTI SISTEMA ZA VARENJE: – bolesti jednjaka, želuca i creva praćene komplikacijama koje ugrožavaju život (obilno krvarenje, rupture, fistule, apcesi, mediastinitis, peritonitis, ileus, gangrena); – nezarazna zapaljenja tankog i debelog creva: crohnova bolest, ulcerozni kolitis; – bolesti jetre: fibroza, ciroza i insuficijencija jetre; – bolesti žučne kese, žučnih puteva i gušterića sa komplikacijama (holangitis, apces, perforacije, fistule), akutni pankreatitis u tekućoj godini. I druge bolesti sistema za varenje koje ugrožavaju život,

zahtevaju dugotrajni tretman ili dugotrajno bolničko lečenje i bitno umanjuju funkciju organa.

XII. BOLESTI KOŽE I BOLESTI POTKOŽNOG TKIVA: – ožiljni pemfigoid; – sindrom lyell; – sindrom toksične i bakterijske epidermalne nekrolize; – sindrom STEVENS JOHNSON; – PIODERMA GANGRENOSUM; – i bolesti koje u fazi pogoršanja ugrožavaju život ili vežu bolesnika za postelju, bitno otežavaju ili onemogućavaju svakodnevno funkcionisanje i radne aktivnosti.

XIII. BOLESTI MIŠIĆNO-KOŠTANOG SISTEMA I VEZIVNOG TKIVA: – gnojna zapaljenja zgloba u tekućoj godini; – seropozitivni reumatoidni artritis kada je bolesnik nesposoban za aktivnosti dnevnog života i/ili vezan za postelju i/ili invalidska kolica; – ankilozirajući spondilitis sa smanjenim respiratornim indeksom; – artroze sa neurološkim ispadom ili operativnim lečenjem u tekućoj godini; – stenoza spinalnog kanala sa neurološkim ispadom; – protruzija intervertebralnog diskusa praćena neurološkim ispadom; – osteoporiza sa patološkom frakturom; – osteomijelitis; – osteonekroze; – OSTEITIS DEFORMANS/PAGET. SISTEMSKIE BOLESTI: – POLIARTERITIS NODOSA; – sistemski lupus ERYTHEMATODES sa renalnim, vaskularnim, kardiološkim ili neurološkim komplikacijama; – difuzna sistemska sklerodermija; – dermatomiozitis sa miokarditisom ili vaskulitism; – kavasakijev sindrom; – sarkoidoza. I druge bolesti poznate i nepoznate etiologije kada u svojoj akutnoj fazi i fazi pogoršanja ugrožavaju život obolelog ili dovode do trajnog funkcionalnog oštećenja lokomotornog aparata, vežu bolesnika za postelju i trajno ga onemogućavaju u svakodnevnim i radnim aktivnostima.

XIV. BOLESTI MOKRAČNO-POLNOG SISTEMA: – nefrotski sindrom bilo koje etiologije praćen bubrežnom insuficijencijom; – zapaljenja bubrega praćena bubrežnom insuficijencijom; – hronična bubrežna insuficijencija; – sterilitet. I druge bolesti urogenitalnog sistema koje ugrožavaju život, zahtevaju dugotrajni tretman ili dugotrajno bolničko lečenje i bitno umanjuju funkciju organa.

XV. TRUDNOĆA, RAĐANJE I BABINJE: – vanmaterična trudnoća sa komplikacijama za tekuću godinu; – eklampsija za tekuću godinu. I druge bolesti tokom trudnoće, rađanja i babinja koje mogu životno ugroziti majku ili dete, zahtevaju dugotrajni tretman ili dugotrajno bolničko lečenje ili dovode do trajnih posledica u funkcionisanju organizma.

XVI. UROĐENE NAKAZNOSTI, DEFORMACIJE I HROMOZOMSKE NENORMALNOSTI: – kongenitalne anomalije centralnog nervnog, kardiovaskularnog, respiratornog, digestivnog, urogenitalnog, mišićno koštanog sistema koje ugrožavaju život ili ometaju pravilan psihosomatski razvoj; – hromozomske nenormalnosti.

XVII. POVREDE, TROVANJA I POSLEDICE DELOVANJA SPOLJNIH FAKTORA: POVREDE: – teške telesne povrede koje ozbiljno štete zdravlje i uzrok su ozbiljnih oštećenja organa, čula i organskih sistema; – povrede glave – prelom lobanje i kosti lica, penetrantne rane očne šupljine, intrakranijalne povrede; – povrede vrata – prelom vratnog pršljena, povreda živaca i vratne kičmene moždine, povrede krvnih sudova vrata; – povrede grudnog koša – prelom grudnog pršljena, prelom grudne kosti i/ili rebara sa komplikacijama,

povrede živaca i grudnog dela kičmene moždine, povrede grudnih krvnih sudova, povrede srca, povrede drugih grudnih organa; – povrede trbuha, krsta, slabinskog dela kičme i karlice – prelom slabinskog pršljenja, prelom trtične, krsne, bedrenjače i stidne kosti sa komplikacijama, povrede živaca i slabinskog dela kičmene moždine, povrede krvnih sudova u trbušnom, slabinskom i karličnom delu, povreda organa trbuha i/ili karlice; – povrede ramena i nadlaktice – prelom u predelu ramena i nadlaktice sa komplikacijama, povrede živaca ramena i nadlaktice, povrede krvnih sudova ramena; – povrede lakta i podlaktice – prelomi kostiju podlaktice sa povredama živaca i/ili krvnih sudova; – povrede kuka i povrede butine – prelom butnjače, povreda živaca i/ili krvnih sudova u predelu kuka i butine; – povrede kolena i potkolenice – prelom potkolenice uključujući i predeo skočnog zgloba sa povredama živaca i/ili krvnih sudova; – amputacije; – rane komplikacije povreda (vazdušna embolija, masna embolija, sekundarno i ponavljano krvarenje, infekcija rane, traumatski šok, anurija, ishemija mišića, potkožni emfizem) i kasne posledice povreda koje ugrožavaju život ili dovode do bitnog smanjenja svakodnevne aktivnosti. I druge telesne povrede koje ugrožavaju život, zahtevaju dugotrajni tretman ili dugotrajno bolničko lečenje i bitno umanjuju funkciju organa, čula i organskih Sistema.

OPEKOTINE: – opeketine drugog stepena preko 20% ukupne površine tela kod odraslih ili preko 10% kod dece i starih preko 50 godina; – opeketine trećeg stepena preko 5% ukupne površine tela ili opeketine trećeg stepena funkcionalnih delova tela bez obzira na površinu. Toksična dejstva uglavnom nelekovitih supstanci kao i druga neoznačena dejstva spoljnih faktora koja ugrožavaju život i/ili dovode do trajnih posledica. Komplikacije uzrokovane hirurškim i medicinskim zbrinjavanjem koje ugrožavaju život i/ili dovode do trajnih posledica.